

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Liliana Catan și Iurie Diaconu,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpată și avocatul, Arhiliuc Gheorghe, împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2014, în cauza penală în privința lui

Viunic Lilia Grigore, născută la 04 octombrie 1982, originară și domiciliată în mun. Chișinău, str. Ceucari 6, ap. 11.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 15.06.2012-17.12.2013
2. în instanța de apel: 13.02.2014-05.05.2014
3. în instanța de recurs: 22.10.2014 - 26.11.2014

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 17 decembrie 2013, Viunic L.G. a fost recunoscută și condamnată în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, la 8 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

2. Potrivit sentinței, la 26 mai 2012, în jurul orei 16.00, Viunic L.G. fiind angajată în calitate de casieră la BC „UNIBANK” S.A., PSV 12, Agenția 6, filiala Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 49, și fiind o persoană cu răspundere materială deplină, fiindu-i încredințate în administrare mijloace bănești, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, acționând prin intenție directă, din motive de profit, folosindu-se de situația sa de serviciu, a însușit ilegal de la BC „UNIBANK” S.A., PSV agenția 6, filiala Chișinău, bani în sumă totală de 335.418 lei 57 bani (150.454,54 lei, 5605 dolari SUA - echivalentul a 66.831,78 lei, 4740 Euro - echivalentul a 71.082,94 lei, 24.700 ruble ruse RUB - echivalentul a 47.049,31 lei), după ce, cu banii sustrași a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i-se astfel părții vătămate BC „UNIBANK” S.A. o daună materială în proporție deosebit de mare și în sumă totală de 335.418 lei 57 bani.

Acțiunile lui Viunic L.G. au fost încadrate în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, *delapidarea averii străine, adică, însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul inculpatei Viton D., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, invocând aprecierea eronată a probelor administrate la caz ce a dus la constatarea de către instanța de fond a concluziilor

greșite, audierea martorei Cuvșinova N. în lipsa translatorului, probele administrate la dosar nu confirmă vinovăția inculpatei de cele imputate.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel și inculpata, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocând aprecierea eronată a probelor administrate la caz, lipsa intenției de comitere a infracțiunii imputate în acțiunile inculpatei și lipsa prejudiciului cauzat de către inculpată BC „UNIBANK” S.A.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2014, au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea sentinței contestate fără modificări.

Instanța de apel cu certitudine a constatat, că inculpata fiind angajată în calitate de casier la BC „UNIBANK” S.A., PSV 12, Agenția 6, filiala Chișinău, situată mun. Chișinău, str. Ion Creangă, nr. 49, și fiind o persoană cu răspundere materială deplină, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, acționând prin intenție directă, din motive de profit, folosindu-se de situația sa deserviciu, a însușit ilegal de la BC „UNIBANK” S.A. bani în sumă de 335 418 lei 57 bani.

În atare situație, în opinia instanței de apel este corectă concluzia primei instanțe privind starea de fapt stabilită și privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpată și semnele componentei de infracțiune în baza art. 191 alin. (5) Cod penal: delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpată nu echivalează cu achitarea, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și analizate de instanța de judecată, dovedesc cu certitudine vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii imputate.

Apelanții invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor și anume a declarațiilor martorilor A.Roșian, C.Lupașcu, I.Gamco, Ig. Colecnic, N.Cuvșinova care nu confirmă vinovăția lui Viunic L. de comiterea infracțiunii imputate. În acest sens instanța de apel a reținut ca fiind corectă concluzia instanței de fond că din declarațiile martorilor menționați rezultă vinovăția inculpatei în însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea sa, constând în faptul absenței inculpatei la locul de muncă la momentul când banii urmau a fi ridicați de către încasatori, lipsa mijloacelor bănești la sediul agenției în safeu și depistarea lor la locul de aflare a inculpatei.

Afirmația apelanților precum la momentul când urmau a fi ridicați banii de către încasatori, inculpata nu se afla la locul de lucru, și lipsa mijloacelor bănești în safeul din sediul agenției și depistarea lor în apartamentul unde se afla inculpata, nu confirmă însușirea ilegală de către inculpată a mijloacelor bănești, în sumă totală de 335.418 lei 57 bani, care aparțineau BC "UNIBANK" S.A nu poate fi reținut și nu poate servi temei de achitare a acesteia or, instanța de apel a preluat concluzia instanței și a menționat că inculpata activând în calitate de casieră, mijloacele bănești i-au fost încredințate personal în baza contractului de răspundere materială deplină, pe care aceasta 1-a

semnat și în baza căruia i s-au încredințat pentru a-i gestiona și administra, și nu pentru a-i proteja, după cum pretind apelanții.

Versiunea înaintată de inculpata și susținută de avocat precum că și-a părăsit locul de muncă din cauza stării de sănătate precară și nu a înștiințat administrația filialei privind plecarea acesteia deoarece era sâmbătă, reprezentanții administrației nu erau la serviciu și inculpata nu dispunea de numerele telefoanelor mobile a factorilor de decizie și cadrul filialei unde activa, iar mijloacele bănești i-a ridicat pentru a le păstra nu și-a găsit confirmarea în cadrul ședinței instanței de fond cât și de apel. Or, în cazul în care inculpata intenționa să plece pe motiv de boală, aceasta, în virtutea funcției de răspundere materială deplină, urma să anunțe angajatorul, la caz, factorii de decizie a filialei BC "UNIBANK" S.A, fie telefonic, fie prin alte modalități care să corespundă regulilor potrivit cărora se desfășoară activitatea de casier.

Se mai reține că, părăsind locul de muncă, inculpata a lăsat un înscris, conținutul căruia nu denotă starea precară a sănătății a acesteia, după cum pretinde, ci o obraznicie și indiferență față de obligațiunile sale de serviciu.

Cu atât mai mult că, potrivit fișei de post al casierului, pct. 3.1.25, casierului este interzisă părăsirea locului de muncă fără plasarea mijloacelor bănești în safeu...etc.

Inculpata susține în apelul declarat că din motive obiective nu a avut posibilitate să facă această adresare la medici nici în zilele următoare, dar fără a concretiza care au fost acele motive întemeiate.

La fel, inculpata își întemeiază poziția sa de nevinovăție prin faptul că nu a avut intenția de a sustrage mijloacele bănești, dar a decis să le ridice pentru a le proteja deoarece încăperea unde activa nu avea gratii, alarmă, lacăt și pază corespunzătoare or, acest motiv nu justifică fapta inculpatei de vreme ce anterior inculpata nu a depus o cerere la administrația filialei privind necorespunderea filialei băncii cu normele tehnice cât și alți angajați ai filialei anterior faptei comise de către inculpată nu au abordat subiectul în cauză.

Nu poate fi reținut nici argumentul precum că în cadrul urmăririi penale, martorul Cuvșinova N. a fost interogată cu încălcarea flagrantă a procedurii penale și anume în absența translatorului, respectiv declarațiile acesteia nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare.

Referitor la acest argument, instanța de apel a constatat că urmărirea penală și judecata în fond s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege, martorul Cuvșinova S. a dat declarații în limba de stat, nu a solicitat interpret, la sfârșitul procesului-verbal a înscris mențiunea "*procesul-verbal este scris corect pentru ce și semnez*" (f.d.23, v.I verso), respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea actului procedural efectuat.

Pe această linie de considerente, instanța de apel a înlăturat apărările apelanților în sensul sentinței de achitare, apreciindu-le ca neîntemeiate.

Instanța de apel nu are motiv de a casa sentința nici în partea aplicării pedepsei inculpatei, constatând că la soluționarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficiență prevederilor articolului 7, 61, 75, Cod penal, astfel, pedeapsa fiind aplicată în limitele prevăzute de lege.

Instanța de fond just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, că infracțiunea imputată inculpatei face parte din categoria deosebit de gravă (art. 16 Cod penal), de persoana inculpatei care anterior nu a fost judecată, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, de lipsa circumstanțelor agravante.

5. Decizia instanței de apel se contestă, cu recurs de către avocatul Arhiliuc Gh., în numele inculpatei, în care se solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată, și schimbarea măsurii preventive aplicate inculpatei, invocând respingerea de către instanța de apel a necesității de audiere suplimentară a martorei Cuvșinova N., lipsa laturii subiective în acțiunile inculpatei, aprecierea eronată a conținutului probelor administrate la caz, lipsa prejudiciului cauzat de către inculpată, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel.

5.1. Decizia instanței de apel se contestă, cu recurs și de către inculpată, în care se solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată, invocând lipsa intenției de comitere a infracțiunii imputate de către inculpată.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora ca inadmisibile, deoarece recursurile nu conțin argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Verificând legalitatea sentinței contestate și temeinicia cerințelor formulate de apelanți în raport cu materialele cauzei penale, instanța de apel, în opinia Colegiului, întemeiat a constatat că, vina inculpatei este dovedită prin declarațiile reprezentantului părții vătămate, martorilor Poian M., Buga V., Plotnic A., Roșian A., Cuvșinova N., Lupașcu C., Gamco I., Colesnic I., Viunic L., inclusiv și prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în procesul cercetării judecătorești și suplimentar în cadrul ședinței instanței de apel: proces-verbal de cercetare la fața locului din 27 mai 2012, proces - verbal de examinare a obiectului din 27 mai 2012, proces-verbal de ridicare din 29 mai 2012, contractul individual de muncă nr. 38/09 din 16 iulie 2009, ordinul nr. 210/k din 16 iulie 2009, angajamentul din 15 iulie 2009, contractul de răspundere materială din 20 februarie 2011, actul de primire-predare din 24 mai 2012, fișa de prezentare, proces-verbal de examinare din 30 mai 2012, procesul-

verbal de examinare din 30 mai 2012, ordonanța privind restituirea obiectului către proprietar din 29 mai 2013.

Ca urmare Colegiul constată că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și de apel, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Viunic L.G. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin.(5) Cod Penal, să fie justă și întemeiată.

În dezvoltarea motivelor de recurs, apărătorul inculpatei a susținut că instanța de apel a respins necesitatea audierii suplimentare a martorei Cuvșinova N. Însă Colegiul consideră necesar de remarcat că, conform proceselor-verbale al ședințelor de judecată în instanța de apel din 31 martie 2014 și 05 mai 2014 (f.d.152-158, v.2), din partea inculpatei sau apărătorului acesteia nu au parvenit careva cereri în acest sens. Mai mult ca atât, la oferirea de către președintele ședinței a posibilității participanților la proces de a prezenta probe în susținerea acuzării și apărării, cât inculpata, atât și avocatul acesteia au menționat că: *“probe noi nu invoc, nu doresc să fie cercetate probele administrate de prima instanță”* (f.d.156-157, v.2), fapt ce duce la neincidența argumentului invocat în recurs.

Analizând textul recursurilor declarate, Colegiul constată că alt argument de bază invocat de către recurenți este aprecierea eronată a probelor administrate la caz, avînd drept consecință pronunțarea unei hotărîri greșite de condamnare.

La acest capitol, Colegiul menționează că *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vadică, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții de cît cea pe care materialului probator o susține.

Verificînd probatoriul administrat în cauză prin prizma apărării în cauză, în sensul că inculpata nu este vinovată de comiterea infracțiunii de delapidarea averii străine, în forma calificată și că a fost omisă o gravă eroare de fapt, Colegiul o constată ca neîntemeiată.

Astfel, Colegiul consideră că, instanța de apel corect a concluzionat că, deși, inculpata nu a recunoscut vina în comiterea faptelor imputate, însă vinovăția ei și-a găsit deplină confirmare prin cumulul de probe administrat la caz. Instanța de apel a cercetat toate probele prezentate de părți, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod

de procedură penală, le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor adunate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatei. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel în motivarea soluției sale întemeiată a statuat că: „*Starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței. In contextul relevării și analizei juridice a probelor administrate la caz, nu există temei pentru a da o nouă apreciere, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare*”.

Colegiul apreciază că situația de fapt a fost bine stabilită de instanța de fond și de apel, în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat, încadrarea juridică dată faptelor este justă și corespunde situației de fapt reținute, în mod corect apreciind că sunt îndeplinite în cauză condițiile tragerii la răspundere penală a inculpatei sub aspectul infracțiunii ce i se reține în sarcină.

Prin urmare, argumentele recurenților, precum că inculpata nu a comis infracțiunea incriminată sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei. Iar nerecunoașterea vinovăției nu poate servi temei de achitare a acesteia, de vreme ce în procesul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe, care confirmă cu certitudine vinovăția ei de cele incriminate.

Argumentul dat fiind invocat de către recurenți și în instanța de apel, a format obiect de discuție, în rezultatul cărui fapt s-a procedat la o corectă încadrare în drept, a faptei comise de către inculpată, care întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 191 alin.(5) Cod penal, *delapidarea averii străine, adică, însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari*, concluzionând în mod justificat că, în acțiunile inculpatei sunt prezente atât elementele ce caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celei ce caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni.

De asemenea, Colegiul constată că și argumentul recurenților privind lipsa prejudiciului cauzat de către inculpată fiind invocat în cererea de apel, a constituit deja obiectul de examinare în instanța de apel, astfel, instanța de apel respectând prevederile art.414 alin.(3), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, de aceea, Colegiul își însușește argumentele acestei instanțe, argumente fundamentate în fapt și în drept, amplu prezentate în hotărârea atacată, și apreciază că nu este necesară reluarea acestora, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces și probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor.

Potrivit conținutului recursurilor declarate, ca temei de casare a hotărârii judecătorești este invocat pct. 6), 8), 10) și 16) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Colegiul atestă că prevederile pct. 6) al normei vizate nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, deoarece instanța de apel în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nefiind admisă careva eroare gravă de fapt, ce ar afecta soluția instanței.

În opinia instanței de recurs nu este incident la cazul supus judecării și nici temeiul prevăzut la pct. 8) al normei vizate. Sub aspectul situației de “neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea). Însă la cazul supus judecării sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpatei sub aspectul comiterii infracțiunii de delapidare a averii străine în formă calificată, fiind prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii.

În privința temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul evidențiază că invocarea temeiului privind aplicarea pedepsei individualizate contrar prevederilor legale în cazul dezacordului cu orice calificare a acțiunilor inculpatului este alogică.

Următorul temei de casare invocat de apărător este pct. 16) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală. Însă recurentul nu a menționat care anume normă de drept aplicată în hotărârea atacată contravine la vre-o hotărâre adoptată anterior și care-i anume hotărârea prin care a fost interpretată această normă, astfel fiind imposibilă analiza temeiului dat.

În urma celor supra indicate, Colegiul conchide că temeiurile invocate de recurenți, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate și ca urmare fiind neîntemeiată și solicitarea cu privire la schimbarea măsurii preventive aplicate inculpatei.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpată și avocatul, Arhiliuc Gheorghe, împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2014, în cauza penală în privința lui **Viunic Lilia Grigore**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu